

[Fuglsang]

Da mit partis ordfører er optaget andetsteds i huset, skal jeg på kommunisternes vegne sige et par ord om det forslag, der ligger her. Jeg kan selvfølgelig sige, at vi helt og fuldt støtter dette forslag om en trustkommission, så meget desto mere som indhold og mening så temmelig er på linje med forslag, der tidligere er fremsat fra vores side. Med hensyn til en sådan kommission vil jeg på givne foranledning også gerne sige, at for mig er det ingenlunde ligegyldigt, hvordan en sådan kommission bliver sammensat. Det er i høj grad afgørende, at det virkelig bliver en kommission, som repræsenterer et bredt udsnit af befolkningen, sådan som det også ligger i det forslag, der er fremsat her, og at det altså ikke bliver såkaldte eksperter sammen med monopolernes egne folk, der sidder og endevender deres egne sager.

Der er så meget desto mere grund til en sådan trustkommission, som det er sådan, at Danmark, hvad angår undersøgelse af kapitalforhold eller kapitalkoncentration, står tilbage også for, hvad man foretager sig i en række andre kapitalistiske lande.

Nu afvises dette fra højre side i salen med, at det er et typisk socialistisk forslag. Det er det ingenlunde; tværtimod vil jeg sige, at det er typisk, at forslaget er fremsat af vel nok det eneste virkelig liberale parti her i salen, eller i hvert fald det eneste, som viser, at det mener noget med at kalde sig liberalt. Til gengæld er det temmelig afslørende for, hvor lidt de andre, som ofte skændes om, hvem der er mest liberal, i virkeligheden mener med dette begreb.

Nu forstår jeg nok, at sådanne partier modsætter sig en sådan undersøgelse, som der her er tale om, af, hvem der ejer og hvem der råder over danske erhvervsvirksomheder, penge og kreditvæsen, og derigennem i praksis også af den magt, de udøver. En sådan undersøgelse vil nemlig afsløre, hvor lidt der er tilbage af virkelig frihed for dem, der f. eks. kalder sig de frie købmænd, eller selvstændighed for dem, der kalder sig de selvstændige landmænd eller andre erhvervsdrivende.

I Perspektivplan II nævntes f. eks., at vi har forholdsvis få virkelig store virksomheder i Danmark, og det er jo rigtigt, når vi ser det i international målestok. Men ikke desto mindre ville en sådan undersøgelse bekræfte, at det, at vi kun har små og middelstore virk-

somheder, ikke er udtryk for, at vi ikke samtidig har en meget stærk kapitalkoncentration her i vores land. En undersøgelse ville også give et billede af en udvikling, som netop tvinger en række af disse små næringsdrivende over i lønmodtagernes rækker, og af, at det ikke, som man tidligere altid skræmte dem med, var socialismen, der ville tage deres ejendomme fra dem. Det er i virkeligheden selve processen i det kapitalistiske samfund, bl. a. de store danske og multinationale koncerner, som fordriver dem fra deres hidtidige ejendomme og tvinger dem til at opgive deres hidtidige eksistens.

Vi kan helt og fuldt gå ind for forslaget.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det radikale venstre er tilhænger af, at der sker den bedst mulige kortlægning af ejerforhold og konkurrenceforhold i dansk erhvervsliv.

Det er en grundlæggende misforståelse at tro, at kortlægning af erhvervenes forhold, viden om konkurrenceforhold og ejerforhold, belysning af disse ting, er noget særlig erhvervsuvenligt. Derved bidrager man – det synes jeg ordførerne for både venstre, konservative og fremskridtspartiet gjorde blændende – stærkt til at skabe det indtryk, at der er så meget at skjule. Det er ikke erhvervsuvenligt at få belyst konkurrenceforhold og ejerforhold i dansk erhvervsliv. Tværtimod er det et krav fra offentligheden at have dette kendskab. Jeg vil endda sige, at det i virkeligheden også er et berettiget krav fra virksomhederne, for at få vist, hvorledes forholdene hænger sammen.

Vi ser da heldigvis også en stigende tendens til, at virksomhederne selv, bl. a. da nogle af de fremmeligste, gør mere og mere ud af offentliggørelse af deres regnskaber, præsentation af regnskaberne på en overskuelig og forståelig måde, en tendens, man på alle leder og kanter skal underbygge.

Jeg vil altså gerne tage afstand fra den indstilling, at det skulle være særlig erhvervsuvenligt at få kortlagt erhvervslivets vilkår.

Jeg vil gerne pege på, at skal man have en meningsfuld undersøgelse af det, hvad der er formålet med forslaget, så kan man ikke betragte det danske marked isoleret. Med den liberalisering af varehandelen, som har fundet sted, er en isoleret undersøgelse af det